

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Németh Gábor László ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Molnár Péter ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés és járulékai megfizetése iránt a Pécsi Munkaügyi Bíróságnál 3.M.1427/2005. szám alatt megindított és másodfokon a Baranya Megyei Bíróság 1.Mf.20.579/2006/4. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Baranya Megyei Bíróság 1.Mf.20.579/2006/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, a Pécsi Munkaügyi Bíróság 3.M.1427/2005/8. számú ítéletét megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 72.000 (hetvenkettőezer) forint együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Az első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes módosított keresetében 2.705.053 forint kártérítés és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest arra hivatkozva, hogy a Sz. L. választott szakszervezeti tisztségviselő felmentéséhez kért előzetes egyetértést alperes megtagadta, a bíróság azonban az alperes hozzájáruló jognyilatkozatát ítéletével pótolta, és az ezzel összefüggésben kifizetett többletilletmény, illetve többletvégkielégítés miatt kára keletkezett.

A Pécsi Munkaügyi Bíróság a 3.M.1427/2005/8. számú ítéletével az alperest 785.371 forint kártérítés és annak kamatai megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az ítélet indokolása szerint az alperes kártérítési felelőssége a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján fennáll, mert a jognyilatkozat pótlásával kapcsolatos perben, a jogerős ítélet felülvizsgálata során hozott határozat megállapította, hogy az alperes a perbeli esetben rendeltetésellenesen, jogellenesen gyakorolta az Mt. 28. §-ában biztosított jogosultságát. A felperes ténylegesen felmerült kárát a bíróság a 2001. június-augusztus hónapra kifizetett illetmény (összesen 363.350 forint), valamint az időközbeni illetménynövekedés miatt kifizetett többletvégkielégítés (422.021 forint) tekintetében bizonyítottanak találta, és ennek megfelelően marasztalta az alperest.

Az alperesnek a kereset teljes elutasítása iránt előterjesztett fellebbezése folytán eljáró Baranya Megyei Bíróság az 1.Mf.20.579/2006/4. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét - fellebbezett részében - helybenhagyta.

A másodfokú bíróság az első fokon hozott döntéssel és annak indokaival egyetértett, mivel a rendeltetésellenes joggyakorlással okozott hátrány orvoslását szolgálja a kártérítés.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet megváltoztatását és a felperes keresetét teljes egészében elutasító határozat hozatalát kérte. Álláspontja szerint a jognyilatkozata megtételénél úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható volt, ezért a Ptk. 339. § (1) bekezdése szerint mentesül a kártérítési felelősség alól. Az egyetértési jog gyakorlása során saját akadálymentes működését kellett szem előtt tartania, a munkáltató működésére, gazdasági helyzetére rálátást biztosító információval nem rendelkezett, és annak megszerzése a jog gyakorlására előírt határidő alatt nem is lehetséges a legnagyobb gondossággal történő eljárás esetén sem. Vitatta a felperes tényleges kárát is, arra hivatkozott, hogy az évi rendes szabadság idejére munkavégzés nélkül is munkabért kell fizetnie a munkáltatónak.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

Helyesen indult ki abból a munkaügyi bíróság, hogy a felperes munkáltató az alperes szakszervezettel szemben kártérítési igényt a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján érvényesíthetett. Ennek megfelelően az alperes az általa jogellenesen okozott kárért felel,

de mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az adott helyzetben elvárható.

A munkaügyi bíróság a jogellenes károkozást az alperesnek a jognyilatkozat pótlása iránt indított perben megállapított rendeltetésellenes joggyakorlására tekintettel bizonyítottanak találta, és úgy ítélte meg, hogy ugyanezen ok (rendeltetésellenes joggyakorlás) miatt az alperes a mentesülésre nem hivatkozhatott.

Ez utóbbi - az adott ügy sajátosságainak vizsgálata nélkül levont - következtetés megalapozatlan, téves.

A szakszervezeti szerv a választott szakszervezeti tisztségviselő munkaviszonyának felmondásához (közalkalmazotti jogviszonyának felmentéssel való megszüntetéséhez) az egyetértése megadása felől mérlegeléssel határoz, általában azt kell vizsgálnia, hogy az adott körülmények mellett a tisztségviselő jogviszonyának megszüntetése esetén a szakszervezet zavartalan működése biztosítható-e. (A felülvizsgálati kérelem helyesen hivatkozott arra, hogy a mérlegelésnél a munkáltató oldalán felmerülő körülmények figyelembevétele tőle nem várható el.)

A bírói gyakorlat szerint a mérlegelés során a téves ténymegállapítás, illetve következtetés önmagában nem elegendő a felróható magatartás megállapításához. Csak az ehhez járuló különleges körülmények, pl. a tények kirívóan okszerűtlen értékekése, illetve a kirívóan súlyos jogalkalmazási, jogértelmezési tévedés értékelhető a kártérítési felelősséget megalapozó felróható magatartásként (EH 2001/526, 2002/750).

Az alperes részéről ilyen, a felróhatóság körébe eső tévedés nem állapítható meg, mert az adott körülményeket nem értékelte kirívóan okszerűtlenül, hiszen egy 5 tagú szakszervezeti szerv (csoport) vezetője közalkalmazotti jogviszonyának megszüntetése általában a csoport működését kedvezőtlenül érintő intézkedésnek tekinthető. Az alperes ennél fogva, felróható magatartás hiányában a hozzájárulás megtagadásával okozott kárért való felelősség alól mentesül.

Az előbbieket a másodfokú bíróság tévesen nem észlelte, ennél fogva a munkaügyi bíróság ítéletét a Ptk. 339. § (1) bekezdésébe ütköző jogszabálysértéssel hagyta helyben.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, a munkaügyi bíróság ítéletét megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította.

A felperes pervesztessége folytán a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költségét megfizetni.

A felperes személyes illetékmentességére tekintettel az első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2007. december 12.

*Dr. Fekete Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, előadó bíró,
Dr. Földényi Gyuláné s.k. bíró, Dr. Molnár Istvánné s.k. bíró*